

זכרון תורה מיטשה

שבת מברכים - פרשת בראשית
כ"ט תשרי תשפ"ד
שנה כ"ד גליון א'קכט
זמני כניסת ויציאת השבת

ר"ת	דה"ג	מוצ"ש	ר"ת
ב"ב	5:49	6:47	7:23
ירושלים	5:34	6:45	7:26
באר אפרק	6:01	7:17	7:29

אכסניה לתורה וחסידות

י"ל ע"י חבורת האברכים שע"י מרכז מוסדות לעלוב
מיסודו של כ"ק מרן אדמו"ר הקוה"ט זצוקללה"ה זיע"א
בנשיאותו של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

ר"ח השון א"ה ביום ראשון ושני - מברכים החודש המולד: מוצ"ש שעה 6:33 וחלק 1

שיחת קודש

מפ"ק ב"ק מרן אדמו"ר עט"ד
שליט"א

הברכה בבריאת העולם

א" בפי' (וזאת הברכה לך, ים) **ולכל היד החזקה ולכל המזאת הגדול אשר עשה משה לעיני כל ישראל.**
בתורה אי' פשטים עא"ס, וי"ל ולכל היד החזקה של הבוכ"ע כמש"כ כי בחוק יד הוציאנו ה' ממצרים, לכן זה הנפלאות הגדולות דייצ"מ"צ של ידו של הרבש"ע שהוציאנו ממצרים במדבר הגדול והנורא אשר עשה משה רבע"ה שהיה שליח ה' לעשות את היציאת מצרים והניסים והנפלאות במדבר, וכל דברים אלו מובא מהרה"ק ר"מ מלעכו"ט ז"ע ועוד צדיקים, אז די גרעס"ט מופת איז געווען אז ער האט אריין געשיינט די מציאות און אמיתות הבורא די בעשעפער, מיט יר"ש ואמונה, במילא כל הניסים שהיה שליח ה' לעיני כל ישראל, כל זה היה התכלית, כל זה למד ולימד כדי שידעו כי...

בראשית ברא אלוקים את השמים ואת הארץ

(א, א) שיש בורא כל עולמים יחיד ומוחלד ואין עוד מלבדו והוא ברא הכל בכל מכל כל ואנו משועבדים בניו ועבדיו רק לרצונו ית', לפי שאת כל הבריאה הוא ברא והוא מנהיג הכל והכל איז די בוכ"ע, "און דאס האט ער אריין געשיינט און די אידישע הערצער" שאין עוד מלבדו, וזה היה תכלית עבודת משה רבינו ע"ה לפעול בנפש כל אשר בשם ישראל יכונה "או אלעס האט די אייביגער גמאעכט" הכל ברא הבוכ"ע, את האדם והוא וכל הבריאה, הכל הוא מלוא כל הארץ כבודו ואין כלום זולתו, אין לו מלך עוזר וסוכן אלא אתה ואין עוד מלבדו, ואת תוקף וחוק אמונה זאת משרע"ה עשה והשריש לעיני כל ישראל. **הוא** איבנו והוא מלכינו כדאי' (מכות כד.) בא חבוקק והעמידן על אחת שנה' צדיק באמונתו יחיה. ממילא מחוייבים ומשועבדים אנו לפני הקב"ה לשמוע בקולו וללמוד תורתו.

הבה נתבונן איתא 'בראשית' ונכתב באות ב' גדולה וכל ענין הוא בא ללמד, וכן בהבראם כתוב באות ה' קטנה, ורש"י הק' מסביר מחז"ל בה - בראם שהקב"ה ברא את העולם עם האות ה', וידוע שהבריאה היתה בה' וזה גם רמז כמו שאות ה' הוא פתוח מלמען, כן אף שחזורים ושבים בתשובה ימלים מיד להכנס לתוך ש"ת ה' ולהנצל ולהשבות אליו ית'.
וזה מרומנו שה' פתוח לו פתח, לרמז שמי שעושה תשובה יוכל להכנס ולהתקרב לאבינו שבשמים, הכל ע"י תשובה, והוא מאמר חז"ל ידוע שבאתא קלילא באות ה' ברא הקב"ה העוה"ז כדאי' (בהקדמות), כי ביה' ה' צור עולמים, את העולם הזה ברא בה' ואת העולמות העליונים ברא ב', ואי' (מדרש) שהתחיל התורה עם בראשית לפי שהרבש"ע ברא העולם עם ב' שיהי סימן ברכה והוא מילת ברכה,

ולכא"ו הוא סתירה שפ"א כתוב שברא ב' ופעם ב', אלא בתורה אי' פשטעא"ס וי"ל פ' שהבריאה היתה באות ה', א"כ מה הפשט באות ב' אלא שברא הרבש"ע יצירת העולם באות ה' בכנינת ברכה וזהו באות ב'...
וזהו דכ' בהבראם לרמז שרואים בריאה כזאת יפה ומיוחדת מה רבו מעש"ה' וכדו' וכדו', באמריקא לא ידעו מהו מדינה זו עד שגילו אותה, וכן מדינת שווייץ א' שיינע ועל"ט, "א" איז דאך אגערעט די הייליגסטע און די שענסטע און די בעסטע", טובה הארץ מאוד מאוד, כמילא כשרואים את נפלאות הבריאה עולם כזה מופלא ביותר ירחם המרחם ישמור המרחם, אז מהאט שכל "ווערט מען אינגאנצן פארלוירן" פון די נפלאות הבורא, לרמז כי העולם הזה אינו אפילו כגורן חרדל נגד העולמות העליונים שולם, וזה אפי' לא דומה לפירור ואולי פחות מפירור לעומת מה שברא הרבש"ע למעלה, וזהו הרמז ה' ועירא שאינו דומה כל נפלאות הבורא בכל העולם כולו כנגד כל העולמות העליונים שם למעלה, ובדרך משל שהוא "וייניגער וי א ברעקל", העולמות העליונים ז' רקיעים וכל המלאכים והנגלים ולית אתר פנו מיני', ואין לנו שום השגה בזה, לכן זהו ללמדנו באות ה' קטנה.

וכן מהו אות ב' גדולה - בראשית - בא ללמדנו שכל תכלית הבריאה היא ברכה שהרבש"ע המלך הטוב והמיטיב לכל, כל תכלית בריאתו שברא העולם הוא שיהיה ברכות גדולות לעם ישראל כדאי' בספ"ה"ק שרצה הבוכ"ע הטוב והמיטיב להשפיע טוב לישראל והתענוג האמיתי להתענוג על ה' בעוה"ז כדכ' יפה שעה אחת בעוה"ב מכל חיי העוה"ז, היינו הגן עדן שעין לא ראתה אלוקים וכו', ואין שום השגה בזה, והרבש"ע הוא בלזו גוט, אבל הוא נוהג בבחי' נהמא דכסיפא שאם אדם נותן לאחר הכל רק בחינם איז הוא יתבייש להסתכל בפניו על שהוא כה מיטיב לו, ממילא כביכול הקב"ה עושה שיעטוך לעמול על הפרנסה בבריאת העוה"ז ואין נקרא נהמא דכסיפא והוא רוצה לעשות ולהיטיב לכל, ולכן ברא את העולם הזה שיהיה בחירה ויהיה' בחר בטוב ויהודי שבחר בטוב אז כביכול בחר בעולם הבא וזה שכר שהרויח מעמלו ואז אין זה בושה.
ממילא כל הבריאה הוא בראשית שיהיה אך ברכות לעם ישראל, וישועות הגדולות וגרעס"ט שמחות ואלעס גוטס עד בלי די, וזהו א גרויסע ב' גאר א גרויסע ברכה, כדאי' ג"כ בספרים כדי שלא יהי' נהמא דכסיפא שזה שמקבל השכר שלא יהיה לו בושה וייקרא כביכול כאילו הרויח זאת ללא בושה. והרבש"ע רוצה שכל הברכות והשכר יהי' בשלימות כביכול. ואין לנו שום השגה און משמועס נאר פון אויבן אויף. וכן פ' רש"י ממאמר חז"ל: בראשית שכל העולם נקרא ראשית בשביל התורה שנקרא ראשית דרכו בשביל הצדיקים שנקראו ראשית ובשביל ישראל שנקראו ראשית תבואתה והכל נברא בשביל עם ישראל שמקיימים התורה שנקראת ראשית.

וזאת היתה כל תכלית הבריאה רק לישראל שמקיימים ודברים בהתורה...
אלו דברים שאדם אוכל פירותיהם בעוה"ז והק"ן קיימת לעוה"ב.
בפרשתינו אי' ויתהלך חנוך את האלוקים ואינו כי לקח אותו אלוקים (ה, כא-כד) ופירש"י ויתהלך חנוך - צדיק היה וקל בדעתו [או בגי' אחרת וקבל בדעתו] כאילו כבר חשב כן לעשות רח"ל לשוב להרשיע, לפיכך מיהר הקב"ה וסילקו והמיתו קודם זמנו וזהו ששינה הכתוב במיתתו לכתוב ואינו בעולם למלאות שנותיו, אין לנו שום השגה בכאן ולכא"ו הפשט ויש שהי' יכול ח"ו להימשך עם העולם לפיכך הבריאה הקב"ה קודם זמנו, ויש להבין, בכלל הרי ידוע ששכרש"י הק' נפטר לעולמו כולם באו לקבל פניו ורק מלאך שם שהוא חנוך לא בא לקבל פניו לפי שלא פירש נכון הפי' עליו ואין לנו שום השגה, וכן היה מייחוד יחודים עליונים שאין לנו שום השגה, וא"כ מה הפשט באמת בדברי רש"י בחנוך שהיה קודש קדשים,
ובתורה אי' פשטעא"ס וי"ל פ' שזוהו כלל אין הקב"ה בא בטרוניא עם בריותיו

המשך בעמ' ב'

עובדות ואמרות מופלאות

בענין מיהו יהודי וצדיק

מאת מרן רבותינו הק' מלעלוב זיע"א
ובמשנתם

בראשית ברא אלהים את השמים (א, א)

כ"ק מרן רבינו הרדצ"ש מלעלוב זיע"א אמר בשם מרן קוה"ק רבינו מוה"ר ז"ע א': "כשמקיימים את התורה מ"בראשית" עד ל"מיני כל ישראל", זהו יהודי, וצדיק הוא מכאן והלאה.

ותרא האשה כי טוב העץ למאכל וכי תאוה היא לעינים ונחמד העץ להשכל ותקח מפריו ותאכל, ותתן גם לאשה ויאכל (ג, 1)

ופירש"י כי טוב העץ, להיות כאלוקים ע"כ.

אינא בחז"ל דלחז מ"ד היה עץ הדעת, אתרוג, (ב"ד ט"ו ח') ויש בזה רמז נפלא, דהנה שורש הטטא של אכילת עץ הדעת בא מומידת הגאות, שהרי הקב"ה אסר עליהם לאכול מעץ הדעת, ואילו הנחש השיאם שאם יאכלו אז, והייתם כאלוקים, וחשקו להגיע לזה, אעפ"י שהגבילו אותם בזה, ונאסר עליהם, וזה משרש הגאות, להגיע למה שלא שייך אליהם, ואתרוג יש בו רמז להתרחק מגאות כדאיתא ש"אתרוג" ר"ת א"ל ת'בואני רגל ג'אוה, וזהו עץ הדעת אתרוג היה, הרומז להרחק מומדת הגאות, ולולא הגאות לא היו מגיעים לחטא זה.

והנה משונה מדת הגאווה משאר מידות רעות, דבשאר מידות שנכשל האדם בהם ורוצה לתקנם, הרי הוא יכול לבחון את עצמו היכן הוא עומד במידה זו, וכמ"ש חז"ל ה"ד תשובה באותה אשה באותו מקום זמן, וכשהגיע לניסיון והתגבר, הרי תיקן חטא זה, וכן במידת הכעס וכדו', אם בא לניסיון של כעס והתגבר על הניסיון, הרי התחיל בתיקון מידה זו, וכשהתגבר הרבה פעמים, הרי תיקן כבר יותר מידה זו, ויכול לדעת היכן מחזיק במידה זו, אם תיקן מעט או יותר לגמרי, אבל לא כל בני מידת הגאווה, הם יעבדו על מידה זו, ויהלטי בעצמו שתיקן אותה והגיע למדת ענוה, היש לך גאות גדולה מזו, שמחזיק עצמו לעינו, נמצא דהמלחמה נגד הגאווה היא מלחמה תמידית לכל ימי חייו, והניסיון במידה זו הוא כסדר, והיא עבודת תמידית, הקטן לפי קטנו שנכשל בה באופן גס, היינו שרודף כבוד ומתנשא על אחרים, והגדול לפי גדלו באופן דק, עכ"פ מלחמה תמידית היא לכל אדם, והסיבה לזה כי זה משרש חטא אדה"ר ועדיין לא נתקן חטא זה.

וכדוע שמוך הבש"ט הק' זיע"א בשעת יציאת נשמתו מהתורה אמר: "אל תביאני רגל גאווה", כי הגיע תכלית הנידון במידה זו, וא"כ לא היה שייך עוד לעוה"ז. והבן. (קדושת מרדכי למון וביהקוה"ט הרמ"מ זיע"א)

כ"ק מרן אדמו"ר (מרן הרמ"מ) זצוק"ל הי' מרגלא בפיו, דבגמרא א"ר דף ד' א' אלא מתחיל בדף ב', לרמז כי הא' היא יראת שמים.

וי"ל דגם התורה"ק מתחלת באות ב' וכנ"ל, דהא' היא יראת שמים, וז"ש בראשית ברא אלהים את השמים, ב' ראשית (תיקו"ז, ח), דמתחיל באות ב' כי ה'ראשית' היא יראת שמים וכמו"ש (תהלים קיא, ז) 'ראשית' חכמה יראת ה'. את השמים - כדרך שאמר הרה"ק הרמ"מ מקצנצ' ז"ע עה"פ (בראשית סט, ו) ויאמר אלהים יהי רקיע, וברש"י קרשו בשני מגערת הקב"ה וכו' וז"ש עמודי שמים ידומפו כל יום ראשון ובשני יתמהו ממערתו כאדם שמשוטטוים ועומד מגערת המאיה עליו, ואמר לכל נקראת היראה יראת שמים, ע"כ. וזהו הפי' בראשית - דהראשית הוא ברא אלהים את השמים - היינו יראת שמים. **והתורה"ק** מלמדנו ב"ז דלא שייך תורה בלי יראת שמים או יראת שמים בלי תורה, וכאמ"ל (אבות ג, ט) אם אין חכמה אין יראה, אם אין יראה אין חכמה. וידוע מ"ש הרה"ק **היהודי הק' מפרש** שחטא ז"ע שעל עצמו אמר שני' התורה הגיע ליראת שמים, ועל מחותנו הרה"ק מרן רבי דוד מלעלוב זיע"א אמר שני' יראת שמים הגיע לתורה. ומתחה התורה ביראת שמים תחילה, להזהיר לנו כי כל שיראת חטאו קודמת לחכמתו כמתקיימת (אבות ג, ט), וזהו יראת תתא, והיראת שמים הבאה לאחר התורה, היא דרגה אחרת ביראת שמים, יראה עילאה.

ויאמר אלהים יהי רקיע וגו' (א, ו)

פירש רש"י ז"ל יחוק הרקיע, שאף על פי שנבראו שמים ביום ראשון, עדיין לחים היו, וקרשו בשני מגערת הקב"ה באמרו המשך בעמ' ב'

שבת בראשית

מדוע נקרא שבת זה בשם שבת בראשית ושאר השבתות אינם נקראים על שם הפרשה שקוראים בהם, כגון שבת רחוקי? מפני שבמימים הקדושים כל אחד הורה תשובה בלבו וקיבל על עצמו להתחיל דרך חדש. לכן קוראים לשבת זו שבת בראשית לחיוב כלל אחד שיעשה את ההתחלה של הדרך החדש שקבל על עצמו. (דברי היקולא בשם בעל אייר דבי עילאה)

הרה"ק רבי שלום מקאמיניקא ז"ע איקבע פעם, אחר שבת בראשית, לבית הגאון האדיר בעל ישועות יעקב, וכא איש אחר ואמר בדרך הלצה, אספר לכם הישועות מה שראיתי בשבת בראשית, הייתי בין הסחידים של הצדיק ר' רפאל ז"ל מנאבארשיד, וכל יום השבת יזימן "שבת בראשית אלע או אינעם" (שבת בראשית מילם בחד), והיה לפלא בעיני הגאון בעל ישועות יעקב מה זאת נבלות כל יום השבת בדבורים שלא נשמעו מעולם, על כל פנים אם אינם לומדי תורה יאמרו שירות ותשבחות. ואמר הרב מקאמיניקא הלא את תוספות מפורש, ותמה על כך הישועות כך היכן נאמר בן בתום, ואומר שהוא תוס' בסנהדרין (לו ד"ה מנפך הארץ) בשם תאובת המאנים, שאין בני ארץ ישראל אומרים קדושה אלא בשבת דכתובי (ישעיהו ו) גבי חיות שיש כנפים לאחד וכל כנף הוא אומר שירה אחת ביום בשבת ימי החול, וכא שיעיג שבת אומרים החיות לפני המקום רבנו של עולם אין לנו עוד כנף, והקב"ה משיב לים יש לי עוד כנף אחד שאומר לפני שירה שנאמר מנפך הארץ זמירות שמענו, וא"כ המלאכים נבראו ביום שני כמשי"כ ברש"י בפר' בראשית (א ה), והתחילו לומר שירה ביום ב', ונשאר להם כנף שישו לומר שירה בשבת בראשית, והיו הכוונה שבת בראשית אלע אין אינעם היינו שישיראל ומלאכים אומרים יחד שירה, משא"כ כשאר שבתות השנה שיראל אומרים שירה לבד. (ומהר"י מנעליאו אי' לפרש בזה את דברי חילוקי ראובני (אות שס"ה) הכל יודך והכל שיהיו ז' שבת בראשית, ויצדק ביאור, המונה מ"ל כשבת בראשית אמרו ישראל ומלאכים יחד שירה משא"כ כשאר שבתות השנה) (עפ"י סדר הגדה שלחן הטחור)

בראשית ברא אלוקים (א, א)

בראשית, תרגם בירושלמי "בחוכמתא". אלוקים בנימטריא "הטבע". אדם שיש בו חכמה יכול לשנות את טבעו הרע ולסבול לעצמו טבע חדש וטוב. למשל, מי שכטבעו נקסן, כשהוא בר דעת יכול לשנות את טבעו ולהיפך לסבלן ועוד לבריות, כמו שנאמר (משלי יא, ט) שלח אתם אמוני ישראל ומלאכים יחד שירה משא"כ כשאר שבתות השנה) (עפ"י סדר הגדה שלחן הטחור)

בראשית ברא אלוקים (א, א)

בראשית, תרגם בירושלמי "בחוכמתא". אלוקים בנימטריא "הטבע". אדם שיש בו חכמה יכול לשנות את טבעו הרע ולסבול לעצמו טבע חדש וטוב. למשל, מי שכטבעו נקסן, כשהוא בר דעת יכול לשנות את טבעו ולהיפך לסבלן ועוד לבריות, כמו שנאמר (משלי יא, ט) שלח אתם אמוני ישראל ומלאכים יחד שירה משא"כ כשאר שבתות השנה) (עפ"י סדר הגדה שלחן הטחור)

בראשית ברא אלוקים (א, א)

בראשית, תרגם בירושלמי "בחוכמתא". אלוקים בנימטריא "הטבע". אדם שיש בו חכמה יכול לשנות את טבעו הרע ולסבול לעצמו טבע חדש וטוב. למשל, מי שכטבעו נקסן, כשהוא בר דעת יכול לשנות את טבעו ולהיפך לסבלן ועוד לבריות, כמו שנאמר (משלי יא, ט) שלח אתם אמוני ישראל ומלאכים יחד שירה משא"כ כשאר שבתות השנה) (עפ"י סדר הגדה שלחן הטחור)

בראשית ברא אלוקים (א, א)

בראשית, תרגם בירושלמי "בחוכמתא". אלוקים בנימטריא "הטבע". אדם שיש בו חכמה יכול לשנות את טבעו הרע ולסבול לעצמו טבע חדש וטוב. למשל, מי שכטבעו נקסן, כשהוא בר דעת יכול לשנות את טבעו ולהיפך לסבלן ועוד לבריות, כמו שנאמר (משלי יא, ט) שלח אתם אמוני ישראל ומלאכים יחד שירה משא"כ כשאר שבתות השנה) (עפ"י סדר הגדה שלחן הטחור)

בראשית ברא אלוקים (א, א)

בראשית, תרגם בירושלמי "בחוכמתא". אלוקים בנימטריא "הטבע". אדם שיש בו חכמה יכול לשנות את טבעו הרע ולסבול לעצמו טבע חדש וטוב. למשל, מי שכטבעו נקסן, כשהוא בר דעת יכול לשנות את טבעו ולהיפך לסבלן ועוד לבריות, כמו שנאמר (משלי יא, ט) שלח אתם אמוני ישראל ומלאכים יחד שירה משא"כ כשאר שבתות השנה) (עפ"י סדר הגדה שלחן הטחור)

אעשה לו עור כנגדו (ב, ה)

בשם הרב (הרה"ק רבי פנחס מקוריץ זצ"ל) אעשה לו עור כנגדו. בדרך צחות שלפעמים היה האדם מוכרח לעשות צדקה הפך רצונו מפני הבושה, ועכשיו יש לו תירוץ שאינו יכול מפני אשתו שהיא כנגדו, וזה לו עור. (אמרי פנחס)

ויכלו השמים והארץ וכל צבאם (ב, ז)

איתא בגמרא (הרה"ק רבי פנחס מקוריץ זצ"ל) אעשה לו עור כנגדו. בדרך צחות שלפעמים היה האדם מוכרח לעשות צדקה הפך רצונו מפני הבושה, ועכשיו יש לו תירוץ שאינו יכול מפני אשתו שהיא כנגדו, וזה לו עור. (אמרי פנחס)

ויכל אלהים ביום השביעי מלאכתו אשר עשה (ב, ז)

ויכל אלהים ביום השביעי מלאכתו אשר עשה (ב, ז). ויש לומר בדרך רמז על פי מאמר חז"ל (ברית א') כל העולם לא נברא אלא בשביל זה וכל העולם לא נברא אלא לצוות לזה עיני שם, העולה משם דעיקר בריאת העולם וכל ישראל היה רק בשביל צדיק אחד שעובד השי"ת תמיד באמת ובתמים ובאהבה שלימה, וכשהצדיק מעורר חשוק ומשתוקק להדבק באלהים חיים ממילא נמשכו אחריו כל ישראל שכולם נקראים מלאכתו שבשבילו נפעלו ונבראו, וזה שאמר הכתוב ויכל הוא לשון חימום והישוק כמו (תהלים קט, פא) כלתה לתשוועתך נפשי, היינו כשהצדיק שהוא בחינת יום השבת שהוא שבת מעורר השתוקקות ומרבה עצמו לאור פני מלך חיים או הוא מפעיל פעולת התשוקה בכל הנבראים שהם כולם מלאכתו אשר עשה על דרך הג"ל, כי כולם לא נבראו אלא בשבילו והבן, (דגל מחנה אפרים)

אלה תולדות השמים והארץ בהבראם

ביום עשות ה' אלוקים וגו' (ב, ז). יראה ליתן קול על ה זעירא של בהבראם, גם על כפל השמות ה' אלהים. כי הנה ידוע מאמר חז"ל על פסוק כי ביה ה' צור עולמים שהעולם הבא נברא ביוד' ועולם הזה נברא בה', וכן דרשו חז"ל בהבראם בה' בראם. ויראה שעל כן ה' היא קטנה שיראה האדם להקטין אצלו עניני העולם הזה והתענוגים, ואולי מרמז על זה גם הזוהר הקדוש בהבראם באברהם, כי כמו שאברהם מאס בתענוגי עולם הזה ושם לבו והצפיקו על להודיע אלקותו לכל באי עולם ולפרסם כי הוא לבדו ברא כל העולמות כמו כן יתנהגו כל באי עולם. ואולי לזה מרמז מלת אלה תולדות שכל מקום שנאמר עולם פסל את הראשונים, רצה לומר שפוסל כל עניני עולם הזה שבראו בששת ימי בראשית שלא לדרוך אחר התענוגים והבלי העולם רק להקטין הכל בעיניו כאשר שה' של בהבראם היא קטנה שבה נברא עולם הזה.

ועל כן באו כפל השמות ה' אלקים, רצה לומר מי שמתנהג כן ומקטין בעיניו עניני עולם הזה ורק בתורת ה' חפצו מהפך בכותו מדת הדין למדת הרחמים, וזה מרומם ביום עשות ה' אלקים, רצה לומר שמשם אלקים שהוא מרומם לדין עושה שם הו"ה שהוא שם החסד והרחמים על הננסת ישראל אמן. (פאור וישמש)

טעם למה נקראת פרשת בראשית שבת בראשית

ולמה לא נקראת כן פרשת נח או פרשת לך, שבת נח או שבת לך. אמר מורי חמי הגה"ק אריה דבי עלאי אבד"ק וישיבא זלה"ה. הנהנין כך הוא, דבימי הנוראים הקדושים כל אדם היה לו אז הרהור תשובה, וקבל או על עצמו איזה הנהגה טובה, כל איש לפי ערכו ומדרגתו. לכן נקרא שבת בראשית, שמוכרין להאדם שמה שעבר עבר, ומעתה מתחיל סדר חדש, וישתדל לא על עצמו שיהיה מעתה טוב. (דברי היקולא)

שיחת קודש

המשך מעמ' א'

(ע"ג.) חנוך היה עובד ה' בדרך גבוהה מאוד שאין לנו שום השגה ומאחר שהלך ונתעלה מדרגה לדרגה זה הגיע למצב שבביטורע עולם שפל כזה רח"ל לא יכל עוד לסבול מהירח הרע של העוה"ו, שהיה כ"כ חשוך מהשלעמטע גויים והע"ז ואכזריות ורח"ל שנק' הגרבו שבגרבו שהיה אז בעולם, ממילא רח"ל בגלל אויר טמא ונורא ומר כזה, ע"כ חנוך שהיה מתעלה מדרגה לדרגה מזיז ליום שאין לנו שום בחי' והשגה בזה שב"ו לא יוכל להבין בזה, כמסופר שמוך הבעש"ט הק' ירד פעם להציל את בנו לפי שבנו כמעט טבע בים וזעק לאביו הק' וירד והצילו שאמר לבנו שאם ידקק שיעזר לו שיקרא לו ויסיענו וכך הוא שירד והצילו, ואמר מרן הבעש"ט נס שלא ידע איזה עולם עם ריח רע יש כאן, שאם ידע לא היה בא להצילו, ממילא חנוך לא יכל לסבול ולהגו בהליכותיו הק' למעלה מעלה מחמת הריח הרע, ולא היה שייך לו להמשיך בעבודת קדשו כאן, ממילא לא יכל להמשיך כך בעולם הזה המזיזים הם, ממילא הרהר בלבו שאולי ילך בדרך של פשטות און ז"ו אראפלאון וירד לעולם כדי שיוכל להמשיך לחיות בעולם הזה, אבל הקב"ה אינו בא בטרוניא עם בריותיו ותאב ה' שימשיך בדרך הקדושה דילי' לכן העלתו למעלה עלי אחר עלי שיהיה די גרעסטע מלאך שיהיה מולו גן עדן וכולו דרכי קודש קדשים ויהיה מלאך, לפי שבדרך זאת לא היה שייך להמשיך לפי שהרבש"ע אוהב את הצדיקים ודרכיהם בקודש ולא חפץ שילך בדרך נמוכה וקטנה יותר ושיצטרך לשנות עצמו ח"ו וזה לא רצה ה' ללך לקח אותו האלוקים למעלה כדי שיוכל להמשיך בעבודת הקודש ובדרך זו שם בעולם הבא, ועם זה יובנו דברי רש"י שבי' שהיה צדיק וקל בדעתו לשוב ולהרשיע היינו שחשב לעצמו אולי ילך בדרך פשוטה יותר ולא בדרכו הגבוהה שהיתה עד עתה, וקל היינו שקיבל בדעתו לשוב ולהרשיע לחיות עם הרשעים שחשב לעצמו לילך אוף א קלענער וועג בבחי' קטנה ולהמשיך בעבודת ה' עמם מיט די קלייענע בחינה והרבש"ע לא רצה לפיכך לקחו קודם זמנו בכדי שלא יאלץ לרדת ממדרגתו ולילך לדרך קטנה לכן מיד העלהו לגן עדן ושם הוא ממשך ומתעלה מדרגה לדרגה שהתחיל כאן בעוה"ז וממשיך שם עד היום הזה בדמות מלאך שאין לנו שום השגה ולא יהי לנו שום השגה.

אבל הכל מודים שחנוך היה קודש קדשים ועד כדי כך שלא יצטרך לילך בעבודת ה' מיט א נידעריגע בחינה וכדי שיוכל להמשיך בקודש קדשים שהיה מיט די גרעסטע מדרגות ויחודים, לכן לקח אותו האלוקים שם העלהו לגן עדן ושם הוא ממשך מדרגה לדרגה ואם מיהאט נישט קיין השגה און מיקען נישט האבן קיין השגה.

ומכל אלו צריכים ללמוד מוסר בפשטות צו שטייען, שאם היה כזה קודש קדשים בעולם אז חנוך לפחות שאנו נקיים תורה ומצוות בפשטות, ויש לזכור שטייען בתמדת התורה ויר"ש וימדות טובות וגמ"ה, וכל העבודות של הצדיק אמת וקדושי עליונים צריך להביאנו להתעוררות לתשובה לפחות מזאל שטייען בפשטות בשמירת התורה והמצוות בפשטות ויר"ש בפשטות, ותורה עבודה וגמ"ה בפשטות, והכל צריך להיות בשמחה ובטוב לבב מרוב כל, ואם שמחה יכולים להתעלות ביותר און געוולד שטייען, מיט שמחה יכולים ליכות לגרעסטע תשובה מאהבה עבדו את ה' בשמחה בואו לפניו ברננה, אויף א יסעע אופן אויף אייביג.

שנפל למצב של יאוש ואבדון ר"ל וכמ"ש (שם, ז) ואירא כי עירום אנכי, עד שזדעק לו מקין ענין מפרת החטא ז"ל התשובה, ואז החל בתיקונו.

ונמצינו למדין מזה בבחי' דע את האויב, דבאמת כל עיקר כוונת היצ"ה ר בהחטיא את האדם, אינה בעצם החטא גופא, שע"ז כבר אחז"ל (סוטה ג.) אין אדם חוטא אלא אם כן נכנס בו רוח שטות, אלא עיקר כוונתו להפילו בייאוש ועצבות שלאחר החטא שאין לו תקוה ותיקון, וע"ז יהא עבירה גוררת עבירה וכו' ולכן אין האדם נידון על עצם עשיית החטא, רק על שלא התחוק תיכף לאחמ"כ באמונה שלימה בכח התשובה שבאה ממקור הרחמים והחסדים ב"ה. וכמ"ש הרה"ק מוה"ר מברסלב ז"ע אם אפשר לקלקל אפשר לתקן - אז מען מאכט קאליע, פארוואס האט מען מורא, חויל דער באשעפער זאגט אז עס איז נישט גוט, מען זאל נישט קאליע מאכען, און דעם זעלבן באשעפער זאגט דך אז מען קען פאררעכטען.

ח"ש למה חרה לך ולמה נפלו פניך (ד, ו), למה חרה לך - על עצם החטא, אבל למה נפלו פניך - בדורותי הייאוש להיות מקטני אמנה מאמין ואינו מאמין, מאמין שיכול לקלקל ואינו מאמין שיכול לתקן, וזה האדם מברך ברכת הנון המורבה לסלוח א' פעמים בכל יום ברכה לבטלה (תניא אגדה פ"א).

ושמעתי מפי הרב החסיד הישיש רבי בן ציון אפטרע זצ"ל לבאר את הפסוק (ז, ג) ויתפרר עלי תאנה ועשוי להם חזרות, דבהיות שכל כוונת היצר הרע בתחבולותיו להפיל את האדם ברשתו ולייאשו מענין התשובה, ע"כ מצא אדה"ר צעה לחיזוק והוא שיעשה לעצמו בגד מעללי תאנה שקוראין פייגן, ויתכסה בו, וכונתו בזה "ענינעם באוויצען א פייגל", כלי' שרצה להראות לו בזה מכל עבר וצד שבשם פנים ואופן לא יכענו לו לייאשו ולא יאבדו שברו מוח' אלהיו לעלומים, כי באמת אין לך שום דבר בעולם שעומד בפני התשובה. (מאת כ"ק מרן אדמו"ר קוה"ש זיע"א).

מרבזה"ק מלעלוב

המשך מעמ' א'

הדיבור מפי הגבורה, ג"כ דברי הצדיק קיימים לעולם ומעוררים את ישראל לעבוד את השי"ת ביראה ופחד.

ויתחבא האדם ואשתו מפני ה' וגו' (ח, ג)

הראשון לא היה יודע כוחה של תשובה שמכפרת ולא נוצא לעצמו שם מקום בעולם, ולכן התחבא מפני ה' האלהים, כלי' שנתייאש לגמרי בגלל החטא, עד ששמע מקין שאמר לו הקב"ה (ד, ד) הלא אם תיטיב שאת וגו' ואתה תמשל בו, ופירש רש"י ז"ל אם תצדק התגבר עלי, היינו על היצר הרע, וכדאיתא במדרש (בראשית רבה פ' כד) ע"פ (שם, טז) ויצא קין מלפני ה' - יצא שמה, פגע בו אדה"ר א"ל מה נעשה בדיניך, ופירש רש"י ז"ל אם תצדק התגבר עלי, היינו על היצר הרע, של תשובה, עמד אדה"ר ואמר מזמור שיר ליום השבת, ע"כ, ומבואר מזה שאדה"ר עדיין לא ידע כלל מזה התשובה שמכפרת, ונפל למצב של יאוש רח"ל ואמר לנפשו תב נצחית ותוחלתי מהי"ה, כי לא היה לו שום בנה לחזק את עצמו לאחר החטא, וכמא"כ (ז, ג) וידעו כי עירומים הם, ופירש"י מצוה פחת היתה בידם ונתערטלו הימנה, ולא מצא אדה"ר לעצמו פחת תקוה, ולכן התחבא מפני ה' אלהים פ' י

יהי רקיע וכו' כאדם שמשותמו ועומד מגערת המאיים עליו. ואמר ע"ז הרה"ק יהודי הק' מפרשישחא זיע"א (נחמד מזה, בחוקותי) כי עד עצם היום הזה ועד לעולם ועד, נעמד השמים קרוש דרום מיראת השי"ת ומפחדו כמו של אותו ידובר שיצא מפי הגבורה, עכ"פ.

ועפ"ז יובן הענין שראינו כמ"כ אצל הצדיקים, אשר אין לנו השגה כלל בכח דיבור של הצדיק, אשר ממאמרו ממתיק וגוהו, מרפא ומושיע, ואשר בדברו פותח שערים להשפיע על הנגלים אליו ולכל ישראל כל טוב סלה, ובא וראה כי דיבורי של הצדיק שהם דברים חיים וקיימים לעולם, וכמ"ש (קהלת ב', יא) דברי חכמים כדברונת וכמשמורת נטועים, ואיתא כי אינן בטלות לעולם (ראה תהיגה ג.)

וכפי העובדא ששמענו מ"כ מרן אמו"ר זצוק"ל (מרן מוהר"מ זיע"א) ע"ז אדם א"ל אדם א"ל משה עמו, ויהי עיף ויגע ונרדם, קרא ופעם בליל שב"ק זכה להיות מואכזלי שוה עיניו ה' של הרה"ק בעל באר מים חיים זיע"א מושיע נאנוויץ, והיה עיף ויגע ונרדם, קרא לעברו וזוה"ק הנ"ל כרוח בחיל: "אוי דארף קין א שומר שבת", ושומר העומד על משמרתו אסור לו לישון בעת תפקידו, הדוי מופעי, ואפילו שומר תום חייב על הפשיעה, "א שומר דארף זיין אויף די וואך", יהודי זה זכה לאיכות ימים מופלגה, ולעת זקנתו העיד, כי מני אז שיצא מפי הרה"ק הנ"ל דברים אלו, לא יכול היה ליתן שנת לעיניו ותנומה לעפעפעי ולא מצא מנוח ומרגוע מכניסת השבת ונת יציאת השבת, מושך כל ימי חיי, ומפחד כחו של אותו דיבור שיצא מפי הגבורה.

וי"ל דזה מרומם בפסוק ויאמר אלהים - "א צדיק"ס א ואר"ט שנק' דברי אלהים חיים, יהי רקיע - "אני המעדיגע רייד", וכדברי הרה"ק מפרשישחא זיע"א שהשמים יתנו קדוש לעולם ומפחד כוח

הישיבה שניצלה מהטבח בשמח"ת

הסיפור המופלא התרחש בעיר אופקים - העיר שספגה קורבנות רבים במלחמה שפרצה בשמחת תורה והטבח הנורא והמזווע על ידי הישמעאלים הנאצים ימ"ש. ישיבת 'תורת ישראל' לצעירים באופקים שעל ידי ישיבת 'עטרת שלמה' ממוקמת בסמוך לאזור שבו הסתובבו המחבלים בשמחת תורה, רצחו וטבחו ואף לקחו בני ערובה.

לפני מספר חודשים פוטר מהישיבה עובד ערבי מעזה עקב מספר גניבות שהתרחשו באזור, וחשד שעלה כי ידו במעל. במהלך חול המועד אותו עובד ערבי מתקשר למנהל הישיבה ושואל אותו "בחג שמחת תורה אתם בישיבה עם כל הבחורים?", המנהל השיב לו "למה אתה שואל? אתה מחפש עבודה?", הוא ענה כי זה לחברו שביקש לשאול. השיב לו המנהל "ודאי זה החג של התורה, כולם מגיעים לישיבה".

רק לאחר שהתגלו מימדי האסון הנורא שהתרחש במהלך השבת, התברר כי המידע שניסה להשיג אותו עובד ערבי היה חלק מהתכנון הקפדני של מחבלי חמאס והאירוע יכל להסתיים באסון כבד יותר. מצמרר רק לחשוב מה היה עלול לקרות באם המחבלים היו חלילה מצליחים להגיע גם לישיבה.

הידיעה על הנס הגדול פשטה בקהילה החרדית בעיר במהלך החג, בנוסף לעובדה כי מספר בחורים שעשו את דרכם באותו בוקר לתפילה והקפות בישיבה, נתקלו במחבלים וניצלו בנס.

כמו כן, ניסים גלויים היו גם במושב החרדי תפרח הנמצא במרחק 10 דקות ממוקדי ההתרחשויות המזוועות בדרום, המושב שהיה ללא שמירה וללא שוטרים בחג, ועם אלפי בחורי ישיבות שבאו לחגוג את שמחת תורה במושב המאכלס כ-11 ישיבות כשהעיקרית שבהן היא ישיבת תפרח המונה למעלה מ-1000 בחורים. התפילות וההקפות התנהלו בצל אעקות ונפילות בכביש ליד המושב, כשטנקים רבים וציוד צבאי חולפים כל העת ליד המושב. מכאן רואים כמו תמיד עולה כי הכל נגזר מלמעלה, לכל כדור יש כתובת ואין לנו על מי להישען אלא על אבינו שבשמים.

הישובים שניצלו - שומרי שבת

למרות שהמחבלים הכינו תוכניות תקיפה ל-22 ישובים ל-2 ישובים הם לא נכנסו כלל. מדובר בישובים 'סעד' ו'אלומים', שני הישובים שומרי דת היחידים בעוטף עזה, שהם כמובן שומרי שבת.

סיפורי ניסים ולקחיהם מפרעות שמחת תורה ושמי"ע תשפ"ד

'סעד' שוכן ממש מול 'כפר עזה', שם יש עד לרגע זה בני ערובה ולחימה בתוך שטח הקיבוץ, ולסעד כלל לא נכנסו. ואף אחד מגורמי הביטחון לא מבין כיצד קרה הדבר...

הגאון מפוניבז' זי"ע דרש ברבים לאחר שנות הזעם, בשנת תש"ח, מדברי המדרש 'שומר טוב' על תהילים פרק כ' 'יענך ה' ביום צרה' על דרך משל: 'לאב ובן שהיו מהלכין בדרך ונתיגע הבן, אמר לאביו, והיכן היא המדינה. אמר לו, בני, סימן זה יהא בידך, אם ראית בית הקברות לפניך דע כי המדינה קרובה לך.'

כך אמר הקב"ה לישראל, אם ראיתם שהצרות מכסות אתכם באותה שעה אתם נגאלים, שנאמר, יענך ה' ביום צרה'.

הסימן שהגענו לגאולה, הוא שמצאנו בית קברות...

מה נאמר ומה נדבר והרי אתמול הכריזו לכל עדת ישראל, מיהו הרוצה לבא לעזור לקבור את ההרוגים, כי צריכים הרבה עזרה בחסד של אמת, ה' ישמרנו. הרי הר שלם יכולים למלאות רק מההרוגים בימים האלה בלבד, צריך לקדש חלקות חדשות בבתי החיים בעבורם.

כן אמר הקב"ה לישראל, אם ראיתם בית הקברות, דע שהגאולה קרובה. הבה נעצור ונסתפק בזה, לא נצטרך עוד אפילו קבר אחד ח"ו, נעזוב את כל ההבלים של ועדת חקירה ממלכתית מיהו אשם בדבר, הימין שבשמאל או השמאל שבימין, נרגיש שכולנו בספינה אחת, עתה אמר הקב"ה לישראל, 'אם ראיתם שהצרות מכסות אתכם, באותה שעה אתם נגאלים'.

בספר 'מנחת יהודה' להרה"ק מסטיטש'ין זי"ע, מסופר שהוא היה טוען לפני השי"ת בדרשת הושענא רבה: רבנונו של עולם על מי אתה מחכה, אם על דור שכולו זכאי, אין לך מה לחכות, שהרי בדורות שלפנינו שהיו בהם צדיקים קדושים וטהורים לא הצליחו לעשות את דורם לדור שכולו זכאי, ואם אתה מחכה לדור שכולו חייב, גם אין לך מה לחכות, כי תמיד בכל דור ישארו כמה אלפי משוגעים שירדפו אחריו במסירות נפש, גם כשזרויה בין מכהיסייה, חבוקה ודבוקה בך.

הרי גם אחרי אושוויץ לא נהיה דור שכולו חייב, כי אנו עם קשה עורף לשני הצדדים, ואם תעמיד 'מלך שקשה כהמן' כמו שכתוב בגמ' מגילה, הרי את זה כבר ניסית ועשית כך בשנות הזעם, אותו רשע היה יותר קשה מהמן, וא"כ בדקת וניסית

ולא היתה הישועה. ואם כן לא נשאר לך אלא לקיים מקרא שכתוב 'לא למענך אני עושה כי אם למעני למעני אעשה'. חאת שאנו צועקים ביום זה 'הושע נא למענך אלקינו הושע נא'. מדברי מגיד המישרים הגרמ"י רייזמן שליט"א.

כאן המקום לפרסם שלאור המצב רבה של רמת אלחנן הגר"י זילברשטיין שליט"א קרא ללמוד מידי יום הלכות שבת ולהקדים בכניסת השבת שזכות השבת תמשיך להגן עלינו.

בקריאתו כפי שהובא ב'קול ברמה'- ביטאון רמת אלחנן הזכיר הגר"י זילברשטיין את דבריו המבהילים של הערוך לנר על ר"ה שחל בשבת שזקוקים לזכות השבת בשביל שהיא תמליץ בעדנו ולא יהיה מרעין לה בסופה.

יום ראשון, אסרו חג, לאחר תפילת 'הנץ' עומד הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א על בימת בית הכנסת המרכזי, ועניו מלאות-דמע 'לא הצלחתי לישון כל הלילה', אומר הרב שליט"א, ומציג בפני המתפללים דף שבו חרוטים שמותיהם של כמה מהנעדרים, שבני משפחתם אינם יודעים היכן הם נמצאים, ומן-הסתם נשבו על ידי האויב, רח"ל.

'אנשים' הגיעו אלינו באמצע הלילה, מרוטים וסחופים עד דכא, ותיארו את סבלם ויגונם בעקבות חוסר-המידע אודות יקיריהם, וביקשו שנתפלל לשובם בריאים ושלמים, הוסיף הרב, והמחיש את המצב הנורא-והאיום אליו נקלע העם היהודי בארץ ישראל, מצב שכמותו לא היה מעולם.

פרעות שמחת תורה תשפ"ד הם השיעור המוחשי הגדול ביותר ל'אם ה' לא ישמור עיר, שוא שקד שומר'. מיליארדי שקלים הושקעו בבניית חומה תת-קרקעית שתנטרל את אפשרות החדירה מהמנהרות שכוונו אנשי החמאס. נו, אז אם משהו חשב שאפשר לסמוך על החומה הזו, ועל הגדר מלמעלה, הגיעו המחבלים 'מלמעלה', כך לעין-כל, והפתיעו את כולם. השי"ת הוכיח לכולם בצורה הנוראה והמאוימת ביותר שאם לא סומכים עליו, אין על מי לסמוך. לאף אחד לא היה בדל של מידע אודות מה שמתעתד להתרחש. לא בקו ההגנה הראשון, האמור לחסום את הפולשים, ולא בקו השני, לא תצפיתנים ולא בלונים-תצפית, לא מודיעין. כלום-כלום. אנדרלמוסיה איומה, שלא זכורה כמותה מעולם, כאשר כל ה'כוחות' נתפסו כמי שאינם מוכנים בשום דבר.

בבואו לתפילה בבוקרו של יום שמחת תורה אמר הגר"י: 'אבינו שבשמים מוכיח לנו שיש עוד משהו מלבד עקירת הדת, וחילולי השבת, יש עוד משהו בעולם, וב'משהו' הזה אין לכם על מי לסמוך, רק עלי! לא על הנשיא האמריקני, ולא

המשך בעמ' ד'

הילולא דצדיקיא

- כ"ט תשרי** - שמעון הצדיק משייבו נוסת הגדולה (ג' תמ"ט) דון יצחק ב"ר יהודה אברבנאל (ה' רס"ט)
- רבי אברהם דוד ב"ר אשר אנשל מבוטשאטש ב' דעת קדושים (תר"א)
- רבי מנחם מנדל ב' צמח צדיק מויז' ניץ ב"ר חיים מקוסיוב (תרמ"א)
- רבי שמואל צבי ב"ר יהואל מאלכסנדר ב' תפארת שמואל (תרפ"ד)
- רבי ישראל שפירא מגורדוויסק (תש"ג)
- רבי צבי הירש מהר"ץ ב"ר מאיר חיות אב"ד זולקוב-לבוב (תרס"ז)
- רבי מנחם מנדל ב"ר אברהם שו"ת צמח צדיק תל"ה אב"ד ניקלשבורג (תכ"א)
- רבי יששכר דב"ר משה הכהן ב' עבודת יששכר מחולברון (תרל"ח)
- רבי עקיבא מאיר ב"ר ישכר דוב מוואלברון - דברי העם (תרע"ט)
- רבי יוסף ב"ר יהודה ענגיל מקראקא - יונה - אוצרות יוסף (תר"ם)
- רבי ישראל ב"ר יהושע שפירא מבלוז'וב נ"י (תש"ן)
- רבי שמואל ב"ר משה די מודינה המהרשד"ם (ה' שי"ז)

ד' חשוון

- רבי שמואל גאון ב"ר יצחק אב"ד סלונקין המהרש"ג (תכ"ז)
- רבי אברהם אבלי מעיר חדש תלמיד החוה הקדוש (תר"ג)
- רבי יוסף אונגער מדאמבראוה ב"ר מרדכי דוד חתן רמ"א ב' מקואניץ (תרכ"ז)
- רבי יצחק הלוי הארוויץ אב"ד סטאנסלאב ב"ר משולם ישכר - תולדות יצחק - מאה שערים (תרס"ד)
- רבי משה יהודה לייב שפירא מסטריווב ב"ר שלמה אב"ד מונקאטש חתן רבי ברוך מרידיניק (תרע"ז)
- רבי חנינא הורוויץ מאלינוב ב"ר יעקב ממעליץ (תרצ"ז)
- רבי מרדכי ב"ר חיים יהודה מאיר הודרוב מקולומיזא (תרצ"ז)
- רבי ברוך ב"ר ישראל מסערט ויז'ניץ ב' מקור ברוך (תשכ"ד)
- רבי ישראל ב"ר שלום שכנא מרוז'ין מפארהביטש (תרי"א)
- רבי אליעזר הלוי הורוויץ מדו"קוב ב"ר נפתלי צבי מרוז'ניץ (תרכ"א)
- רבי יוסף זונדל מסלנט ב"ר בנימין ביניש רבו של רבי ישראל מסלנט (תרכ"ז)
- רבי יהודה לייב מקאפוסט ב"ר מנחם מנדל מליובאוויטש (תרכ"ז)
- רבי שלמה טובי ב"ר משה חיים מנחם חיים התן העט"צ מוויז'ניץ (תר"מ)
- רבי יצחק זליג מוורגנשטרן מסוקולוב ב"ר ישראל מפילוב (ת"ש)

על שום ראש ממשלה או רמטכ"ל. רק עליי'.

ביום שמחת תורה, ואסרו חג, דרש הגר"י זילברשטיין בפני הקהל, ואמר במה לדעתו יש להתחזק בימים הנוראים הללו. ההרגשה הבוררה היא, אמר הרב, שהקב"ה מדבר ישירות אלינו, אל שומרי המצוות, ובמקום שנפטר מהם צריכים לעשות, אנחנו מחויבים לחשב את דרכינו, ולפייס את בוראנו יתברך ויתעלה.

והדבר הראשון הוא - חיזוק בענין שמירת השבת. המגיד מדובנא - שקיבלתי מרבתיי שכל משליו וסיפוריו הם הלכה-למעשה - משל את משלו ואמר, ששמירת השבת דומה למלך שהיה לו עבד אחד ששירת אותו, אבל רעייתו של העבד הוא היתה הרבה יותר מוצלחת ממנו, והמלך נעזר בה ובחוכמתה. עד כדי כך שגם אם העבד חטא פה-ושם, המלך הותירו על כנו ומשרתו, ולא הענישו, והכל בגלל אשתו, שחוכמתה היתה פי כמה וכמה מזו של בעלה.

יום אחד נכנסה האשה אל טרקלין המלך, שהבחין על-אתר בפצעים ומכות שהיו על פניה. לכשהתעניין המלך מי היכה אותה, התחמקה האשה, ולא השיבה. לא לקח למלך זמן רב כדי להבין שהמכה היה לא אחר מאשר בעלה, שהוא העבד שלו. חמת המלך בערה בו, וציווה להוציא את העבד להורג, באמרו: 'עד עכשיו הותרתי אותך בחיים, למרות שלא היית העבד הכי-ציותי, בגלל אשתך; אבל עכשיו, שאתה מכה בה ומפריע לה במילוי תפקידה, אין לך זכות-חיים!'

וכך הוא גם בעניינה של השבת, ושמירת הלכותיה, כותב המגיד מדובנא. השבת היא המלכה, היא הכלה של עם ישראל. אם העם היהודי שומר על השבת, ומקפיד על כל הלכותיה, מלמדת עליו השבת בעצמה - ככלתו - זכות גדולה, וגם המלך, מלכו של עולם, משאיר אותנו בשל כך בחיים, והכל בגלל השבת.

אבל ברגע שאנחנו מבינים את שבת המלכה, ומוכיחים לעיני כל העולם יחס מנוכר אליה, אומרים בשמי-שמים שעכשיו אין לעם ישראל זכות-הגנה מפני

פרעות תשפ"ד

המשך מעמ' ג'

האויבים!!! ועל כך התפייט האבן עזרא בפיטו הנודע, ואמר 'כי אשמרה שבת - קל ישמרני! הנה לנו מחסה והגנה, ושמירה מעולה מאין כמוה, מפני כל הפגעים הרעים הבאים לעולם, רח"ל. נשמור שבת, והאלוקים ישמור עלינו.

לכן, פנה הרב אל קהל-הקודש, והציע שכל משפחה תלמד בביתה 2 הלכות-שבת מדי יום ביומו, ובכך נעניק לעצמנו, ולכל העם היהודי, הגנה טובה מאין כמוה. השבת בעצמה תסגור עלינו ותלמד זכות על עם-ה'.

לימוד הלכות שבת, הלכה למעשה, בציבור, הוא הדבר המרום את קדושת השבת ואורה לכלל כולו, ומכך מושפע כל יחיד להוסיף בשמירת השבת ולהתחזק בה.

מצד אחד, שומרי המצוות מחויבים לעשות כל שביכולתם על-מנת להשיב לשבת-קודש את הודה והדרה, חאת על ידי שאנחנו-עצמנו נזהר יותר בכבודה של שבת-קדשנו. וכל זאת בגלל הגמרא במסכת שבת (נד.) האומרת שפרתו של רבי אליעזר בן עזריה היתה יוצאת ברצועה בשבת, ומספרת הגמרא שבעצם הפרה לא היתה שלו אלא של שכנתו, ומכיון שלא מיחה בה - נחשב הדבר כאילו פרטו- שלו יצאה ברצועה.

מחאה תוך קידוש שם שמים

מצד שני, המחאה שלנו בדור זה, צריכה להיות בצורה של קידוש שם שמים, ועשיית מעשים נאים ומכובדים שימשכו את אחינו התועים אל בית המדרש, ואל יופייה של השבת.

וצריך גם להוסיף שדוקא בתקופה זו, אפשר להביא לחיזוק אמיתי בכל מה שקשור לשמירת השבת. בשל הצרות והיסורים הקשים העוברים עלינו, אנשים שלא פתחו ספר מעודם, מוכנים כיום להאמין, יותר מתמיד, ששמירת השבת מביאה את הברכה הגדולה ביותר.

אין כמו הימים הללו של אובדן-דרך ותהיה אצל רבים מאחינו התועים, כדי להשריש בליבם את העובדה שהרבה אידיאות איבדו מרצות השנים את הברק שנילוו להן בתחילת הדרך, ורק שמירת השבת, והיהודי השומר אותה, זכו לנצחיות גם בסערת הימים והזמנים, בתנאים הקשים והנוראים ביותר, בימים שבהם עלה כל העולם כולו בלהבות אש.

דווקא כאשר כוחי ועוצם ידי שהיו מושא להערכה - התנפצו והתרסקו לרסיסים, גברה עוד יותר השאיפה להתקרב אל מקור-האמת, ולכן כל הנהגה יפה של ת"ח עשויה להשפיע באופן מידי, ובצורה היעילה ביותר. להמחיש בפני אחינו את יופייה של השבת

עלינו להוכיח לצד-שכנגד ששומרי השבת הם נסיכים, וכדאי להם להיות כמונו.

התשובה הטובה ביותר להסתה בחוצות היא להתנהג בדרך ארץ, ולשכנע את מי שעדיין לא השתכנע שאורחות-חיייהם של שומרי המצוות, משתלבות יפה-יפה במוסריותו של העולם. כאשר הם יראו בעיניהם כיצד מתנהג יהודי אמיתי, קיים סיכוי רב שהם עצמם יבחרו לצעוד בדרך הזו.

אם אנחנו נתחזק בשמירה על כל גדרי השבת, ונביע את מחאתנו באופן נאה, יראו כל עמי הארץ כימשם ה' נקרא עלינו, ויבואו גם הם לחסות בצלו של בית המדרש.

אילו היינו ממחישים בפני אחינו התועים את נועם השבת, את היקר והתפארת שבשמירתה, בודאי שהדברים היו עושים עליהם רושם, וגם הם היו חפצים לעבדה ולשמרה. רק כך נוכל להיות בטוחים שעשינו את חובתנו כלפי יום השבת.

וכפי שאמרנו, אני מציע לכל יהודי ללמד 2 הלכות-שבת מדי יום ביומו, חזו עצמה תהיה סיבה טובה להגנה ולמחסה ביום זעם. כי אשמרה שבת, א-ל ישמרני.

כניסתה של שבת-קודש, והכלתה על היקום כולו, גורמת לשינויים-של-ממש בנפשו של כל מי שדם יהודי זורם בעורקיו. כניסת השבת מחוללת התרוממות רוח והשראה-רבתי, ואם רק לא נתעלם ממנה, ולא 'נבריח' אותה מאתנו בכוח, נוכל להגיע באמצעותה לדרגות גבוהות, שבימי החולין הן היו רחוקות מאתנו עד מאוד.

בימינו, כאשר הכל מחפשים סגולות לשמירה, יש להוסיף כאן דברים מתוך 'ערוך השלחן' בשם השל"ה. "כאשר שמענו כן ראינו בכמה מקומות, והדורות הקודמים היו מקדימים הרבה בקבלת שבת, וכו', והשל"ה בסידורו קודם קבלת שבת מבאר, שהאומר מזמור שיר ליום השבת אחר השקיעה מביא סכנה רבה, ולכן יזהרו לומר קודם שקיעת החמה, שאם לא כן, המזיקים שנבראו בערב שבת בין השמשות מתעוררים ממקומם להזיק". דברי השל"ה ברור מללו, ואם נרצה לשמור עצמנו מן המזיקים, עלינו לקבל שבת לפני שקיעת החמה.

כתב פספר שומר ישראל לרבנו החיד"א (סימן י"ו) 'קיבלתי, כל האומר פסוק ייחיה בנספר הארוך, ומכורין כסדר זה (הקדיאה היא טור טור מלפעלה למטה), לא יחזק כל היום - אפילו שיהיה במקום סכנה."

י	ט	ח	ז	ו	ה	ד	ג	ב	א	י	ט	ח	ז	ו	ה	ד	ג	ב	א
י	ט	ח	ז	ו	ה	ד	ג	ב	א	י	ט	ח	ז	ו	ה	ד	ג	ב	א
י	ט	ח	ז	ו	ה	ד	ג	ב	א	י	ט	ח	ז	ו	ה	ד	ג	ב	א
י	ט	ח	ז	ו	ה	ד	ג	ב	א	י	ט	ח	ז	ו	ה	ד	ג	ב	א

אלה יעמדו על הברכה אשר נדבם לבם לנדב להוצאות העלון לזיכוי הרבים

ברכת מזל טבא מעומקא דליבא
למעלת ידידינו הוקר והמפואר, מיקורי וחשובי אנ"ש, לבו ער וחם לכל דבר שבקדושה, כלי מחזיק ברכה, מופלג בכל מידה ומעלה, שבחו מי ימלא במילה, דבוק ומקושר לכ"ק מרגן אד"ש, ה"ה
הרה"ח ר' **יצחק וואלק הערמאן** היו
בארא פארק - ארה"ב
לרגל שמחת נישואי הנכד בשעטומ"צ
יה"ר שיזכה לרוב נחת ושובע שמחות נאר מיט א גונטע אידישע שמחה שעטנדיג.

לעילוי נשמת הרב ירחמיאל ישראל יחזקאל בן הרב מרדכי יוסף זצ"ל יעקבוביטש נלב"ע ל' תשרי א' דר"ח חשוון תשל"ה ת. נ. צ. ב. ה.

ברכת מזל טוב
לידידינו היקר והנעלה, מחשובי אנ"ש, כלי מחזיק ברכה, מקושר לרבינו שליט"א, ה"ה
הנה"ח ר' **בן ציון גולדמן** היו
- ארה"ב
לרגל שמחת הולדת הנכדה בשעטומ"צ
יה"ר שייזכה לרוב נחת ושובע שמחות וכט"ס.

לעילוי נשמת
האי גברא רבה, החשוב היקר והנערץ, וזה הקיום דורות ישרים מבורכים, תורה יד"ש וחסידות היתה כל רכושו וזוגמתו כל ימי חייו, כלי מחזיק ברכות עד בלי די
הרה"ח ר' **חיים ב"ר יצחק זאב ז"ל הערמאן**
נלב"ע בשיבה טובה ביום שב"ק ב' דר"ח מרחשוון תשע"א תנצ"ה.
הונצה על ידי בנו ידידינו הדגול מחשובי אנ"ש
הנה"ח ר' **יצחק וואלק הערמאן** שליט"א -
בארא פארק - ארה"ב

לזיכוי הרבים להוצאת העלון לע"נ, לרפואה או לשמחה ניתן לפנות לטלפון 052-7667563 עד יום ב' בערב